

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS**

EU:n yleinen tietosuoja-asetus

12–14 artiklat

Laatimispäivä: 7.10.2021

Selostetta on päivitetty: 3.2.2022 & 17.11.2022

Tietoa henkilötietojen käsittelystä *Conversion to Orthodox Christianity and Class Culture among Finnish Cultural Professionals* –tutkimuksessa

Tässä tietosuojaselosteessa annetaan tietoa henkilötietojen käsittelystä liittyen *Conversion to Orthodox Christianity and Class Culture among Finnish Cultural Professionals* -tutkimuksessa 15.10.2021 tai sen jälkeen tapahtuvaan tutkimusaineiston keruuseen.

Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla tutkittavana (lakitermein ilmaistuna rekisteröitynä) on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Yliopistonlehtori Helena Kupari, Itä-Suomen yliopisto, filosofinen tiedekunta, teologian osasto
AG113, Yliopistokatu 4, 80100 Joensuu
050 564 0278
helena.kupari@uef.fi

2. Vastuullinen tutkija ja yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa

Helena Kupari

3. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötietoja kerätään *Conversion to Orthodox Christianity and Class Culture among Finnish Cultural Professionals* –tutkimushanketta varten. Hanke käsittelee taiteen, kulttuurin, viestinnän ja tieteen alalla työskentelevien tai työskennelleiden suomalaisten kiinnostusta ortodoksikristillisyyttä kohtaan. Hankkeessa kerätään ja analysoidaan aikuisiällä ortodoksiseen kirkkoon liittyneiden ja liittymistä harkitsevien ihmisten kuvauksia uskonnon merkityksestä elämässään. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä uskonnollisen vakaumuksen muutosprosesseista, uskonnon, elämäntyylin ja yhteiskunnallisen aseman välisistä suhteista sekä ortodoksikristillisyyden asemasta nyky-Suomessa. Tutkimusta on rahoittanut Suomen Akatemia.

4. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusaineisto sisältää tietoja tutkittavien elämänvaiheista, uskonnonharjoituksesta, koulutuksesta, työurasta, harrastuksista, elämäntyylistä, perhetilanteesta, asuinpaikasta sekä heidän uskontoa ja nyky-yhteiskuntaa käsittelevistä mielipiteistään. Lisäksi tutkimusaineisto sisältää tutkittavien nimi- ja yhteystietoja (sähköposti, puhelinnumero).

Tietojen laajuus vaihtelee tapauskohtaisesti.

5. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Henkilötietoja kerätään suoraan tutkittavilta kasvokkaisissa kohtaamisissa tutkittavien kanssa, erilaisissa yhteydenotto-tilanteissa sekä kirjoitusten ja nauhoitusten muodossa. Tietojen antaminen on vapaaehtoista.

Henkilötietoja voidaan kerätä myös yksityishenkilöiltä. Mahdollisia henkilöitä ovat esimerkiksi toiset tutkijat, toiset tutkittavat sekä ortodoksisen kirkon ja kulttuurin tuntijat. Yksityishenkilöiltä kerättäviä henkilötietoja käytetään yksinomaan tutkimuksen kohderyhmään sopivien ihmisten kartoittamiseen ja tavoittamiseen. Jokaiselle ihmiselle, jolle lähetetään henkilökohtainen kutsu osallistua tutkimukseen, ilmoitetaan kutsun yhteydessä, mistä lähteestä tai lähteistä hänestä saadut tiedot ovat peräisin.

6. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja):

- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Uskonnollista tai filosofista vakaumusta koskevia henkilötietoja käsitellään tutkimuksessa laajamittaisesti. Poliittisia mielipiteitä, terveyttä ja seksuaalista käyttäytymistä tai suuntautumista koskevia tietoja käsitellään tutkimuksessa vain silloin, jos tutkittava tuo tietoja omaehtoisesti esille. Näiden tietojen käsittely tutkimuksessa minimoidaan poistamalla tutkimuksen kannalta tarpeettomat tiedot aineistosta heti kun se on mahdollista.

Arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan j alakohtaan (käsittely on tarpeen tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tutkimusta varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

Tutkimuksessa ei käsitellä rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

7. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

yleistä etua koskeva tehtävä: tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
(tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)

8. Tietojen vastaanottajat

Aineiston puhtaaksikirjoitus- ja litterointi

Tutkimuksen kuluessa tutkittavien kirjoitukset ja nauhoitteet voidaan luovuttaa puhtaaksikirjoitettavaksi kyseisiä palveluita tarjoavalle yritykselle tai taholle, joka toimii henkilötietojen käsittelijänä. Toimeksiannon päätyttyä kaikki kopiot tuotoksista palautetaan rekisterinpitäjälle.

Aineiston hyödyntäminen Helsingin yliopiston Learning from New Religion and Spirituality – tutkimushankkeessa

Tutkimuksen kuluessa aineisto siirretään Helsingin yliopistoon, jossa niitä hyödynnetään Suomen Akatemian rahoittamassa *Learning from New Religion and Spirituality* –tutkimushankkeessa (LeNeRe). LeNeRe-hanke tarkastelee oppimista uuden uskonnon ja henkisyyden kontekstissa. Hankkeen vastuullinen tutkija on professori Terhi Utriainen. Yksi hankkeen tutkijoista on *Conversion to Orthodox Christianity and Class Culture among Finnish Cultural Professionals* –tutkimuksen vastuullinen tutkija Helena Kupari. Kuparin vastuulla oleva osatutkimus hankkeessa käsittelee ortodoksiseen kirkkoon liittymistä.

Lisätietoa LeNeRe-hankkeesta: [Learning from new religion and spirituality \(LeNeRe\) – Oppiminen uuden uskonnon ja henkisyyden konteksteissa \(LeNeRe\) \(helsinki.fi\)](#)

Helsingin yliopistossa aineistoa säilytetään tietoturvallisesti ja sitä käyttävät vain hankkeen tutkijat. Henkilötietojen käsittelyä ohjaa LeNeRe-hankkeen tietosuojaseloste: [Tietosuojaseloste-LeNeRe-3.10.2022.pdf \(helsinki.fi\)](#)

Aineiston arkistointi

Tutkimuksen päätyttyä tutkittavien kirjoitukset ja nauhoitteiden litteroinnit siirretään Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon, joka toimii henkilötietojen käsittelijänä. Tietoaarkisto poistaa tarvittaessa aineistosta tunnistetietoja tutkittavan yksityisyyden suojan takaamiseksi ja muokkaa aineiston pitkäaikaissäilytykseen ja jatkokäyttöön soveltuvaksi.

Kaikkiin henkilötietojen käsittelijöihin sovelletaan tietosuojasetuksen 28 artiklan mukaisia vaatimuksia liittyen muun muassa salassapitovelvollisuuteen.

9. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

10. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

11. Henkilötietojen suojaus

Tutkimuksen ollessa käynnissä henkilötietoja säilytetään sähköisessä muodossa Itä-Suomen yliopiston tietotekniikkakeskuksen palvelimella ja fyysisessä muodossa Itä-Suomen yliopiston tiloissa.

Tutkijan muistiinpanoja, tutkittavien kirjoituksia, nauhoitteita, nauhoitteiden litterointeja sekä tutkimuslupia säilytetään sähköisessä muodossa Itä-Suomen yliopiston tietotekniikkakeskuksen palvelimella. Tietotekniikkakeskus huolehtii palvelimen tietoturvasta. Tutkittavien yhteystietoja säilytetään omassa salasanasuojatussa tiedostossaan erillään muusta aineistosta. Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että ainoastaan vastuullinen tutkija pääsee tarkastelemaan tietoja oman käyttäjätunnuksensa ja salasansansa kautta.

Paperimuodossa olevaa aineistoa säilytetään Itä-Suomen yliopistossa vastuullisen tutkijan henkilökohtaisessa, lukitussa työtilassa.

Tunnistetietojen kerääminen pyritään aineistojen muodostamisen yhteydessä minimoimaan. Tutkijan muistiinpanoihin ei sisällytetä henkilötietoja. Tutkittavilta kerättävistä kirjoituksista ja nauhoitteiden litteroinneista poistetaan tunnistetietoja siten, ettei rekisteröityjä kohtuullisin keinoin voida tunnistaa annettujen tietojen perusteella tai tietoja muihin tietoihin yhdistämällä.

Tutkimusjulkaisuissa aineistoa pyritään käsittelemään siten, että yksittäisiä haastateltavia ei pystytä niistä tunnistamaan.

12. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Henkilötietoja käsitellään korkeintaan vuoden 2029 loppuun saakka. Tämän jälkeen osa tiedoista hävitetään ja osa siirretään Tampereen yliopiston yhteydessä toimivaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitavaksi.

13. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuojasetuksen vaatimusten mukaisesti ilman suoria tunnistetietoja.

Tutkittavien yhteystiedot hävitetään tutkimuksen päätyttyä. Tutkijan tekemät muistiinpanot jäävät hänen haltuunsa.

Tutkittavilta kerätyt kirjoitukset ja nauhoitteiden puhtaaksikirjoitukset siirretään tutkimuksen päätyttyä arkistoitavaksi Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon. Aineisto arkistoidaan ilman suoria tunnistetietoja. Tutkittava antaa kirjallisen suostumuksensa arkistointiin. Tutkittava voi myös kieltää aineiston arkistoinnin Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon. Tässä tapauksessa aineisto tuhotaan tutkimuksen päätyttyä.

14. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 2 mainittu vastuullinen tutkija.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuojasetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

saada pääsy tietoihin
oikaista tietoja
poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
rajoittaa tietojen käsittelyä
siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
vastustaa tietojen käsittelyä
olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta:
<https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosujalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihe: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi